ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 10.10.2024 г.
COM(2024) 448 final

2024/0247 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС за даване на разрешение на Република Австрия да продължи да прилага мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Съгласно член 395, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка[1] върху добавената стойност („Директивата за ДДС“) Съветът, действащ с единодушие по предложение на Комисията, може да разреши на всяка държава членка да прилага специални мерки за дерогация от разпоредбите на посочената директива, за да се опрости процедурата по събиране на данъка върху добавената стойност (ДДС) или за да се предотвратят определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

С писмо, заведено в Комисията на 20 март 2024 г., Австрия поиска разрешение да продължи да прилага специална мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директивата за ДДС, за да се изключи от правото на приспадане ДДС, начислен върху стоки и услуги, които се използват повече от 90 % за личните нужди на данъчно задълженото лице или на негови служители или по-общо за нестопански цели или за неикономически дейности. Искането бе придружено от доклад за прилагането на тази мярка, включващ преглед на съотношението, прилагано спрямо правото на приспадане на ДДС, както се изисква по силата на член 2 от Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС на Съвета[2], изменено с Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1779 на Съвета[3].

В съответствие с член 395, параграф 2 от Директивата за ДДС с писмо от 16 май 2024 г. Комисията информира останалите държави членки за отправеното от Австрия искане. С писмо от 17 май 2024 г. Комисията съобщи на Австрия, че разполага с пълната информация, необходима за разглеждане на искането.

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Съгласно член 168 от Директивата за ДДС данъчно задълженото лице има право да приспадне ДДС, начислен върху направените от него покупки и получените от него услуги за целите на неговите облагаеми сделки. В член 168а, параграф 1 от Директивата за ДДС се предвижда, че ДДС върху разходите за недвижим имот, който представлява част от стопанските активи на данъчно задължено лице и се използва както за целите на стопанската му дейност, така и за нестопански цели, се приспада само пропорционално на неговото използване за целите на стопанската дейност на данъчно задълженото лице. Съгласно член 168а, параграф 2 от Директивата за ДДС държавите членки могат да прилагат тази разпоредба също във връзка с разходи, свързани с други, посочени от тях стоки, които са част от стопанските активи.

Съгласно член 395 от Директивата за ДДС държавите членки могат да прилагат с разрешение от Съвета специални мерки за дерогация от разпоредбите на Директивата за ДДС, за да се опрости процедурата за събиране на ДДС или да се предотвратят определени форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци.

---

1 ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

2 Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС на Съвета от 22 декември 2009 г. за даване на разрешение на Република Австрия да продължи да прилага мярка за дерогация от член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 348, 29.12.2009 г., стр. 21).

3 Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1779 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за изменение на Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС за даване на разрешение на Република Австрия да продължи да прилага мярка за дерогация от член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 360, 11.10.2021 г., стр. 120).

Австрия поиска да продължи разрешение да прилага специална мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директивата за ДДС, която ѝ позволява да изключи изцяло от правото на приспадане ДДС, начислен върху стоките и услугите, които се използват повече от 90 % за личните нужди на данъчно задълженото лице или за негови нестопански цели, включително за неикономически дейности.

Посочената специална мярка за дерогация бе първоначално предоставена на Австрия с Решение 2004/866/ЕО на Съвета[4] от 13 декември 2004 г. за периода до 31 декември 2009 г. и бе предоставена отново с Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС на Съвета от 22 декември 2009 г. за периода до 31 декември 2012 г. Последният посочен срок беше удължен до 31 декември 2015 г. с Решение за изпълнение 2012/705/ЕС на Съвета[5] от 13 ноември 2012 г., до 31 декември 2018 г. с Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2428 на Съвета[6] от 10 декември 2015 г., до 31 декември 2021 г. с Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1487 на Съвета[7] от 2 октомври 2018 г. и до 31 декември 2024 г. с Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1779 на Съвета от 5 октомври 2021 г.

В настоящото си искане Австрия информира Комисията, че прилагането на специалната мярка се е оказало ефективно за опростяване на събирането на ДДС, тъй като намалява административните разходи и увеличава правната сигурност както за данъчната администрация, така и за данъкоплатците. Не е необходимо да се определя действителната употреба на стоки и услуги в случаите, когато употребата им за стопански цели представлява по-малко от 10 %. В противен случай употребата за лични нужди би трябвало да бъде документирана и определена, и би трябвало да подлежи на данъчно облагане съгласно член 26 от Директивата за ДДС. Правилното данъчно облагане на употребата за лични нужди ще трябва да бъде наблюдавана от данъчната администрация. Благодарение на специалната мярка е възможно да не се прилагат широкообхватни мерки за документиране, наблюдение и проверка, като по този начин се облекчава тежестта както за данъчните органи, така и за данъкоплатците.

Освен това, минимални промени в съотношението между използването за лични нужди и стопански цели на стоката или услугата, която се използва само частично за стопански цели, биха довели до корекция на приспаднатия ДДС. Тази минимална корекция би била непропорционална от гледна точка както на данъкоплатците, така и на данъчната администрация.

---

4 Решение 2004/388/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. за предоставяне на разрешение на Република Австрия да прилага мярка за дерогация от член 17 от Шеста директива (77/388/ЕИО) за хармонизирането на законодателствата на държавите членки, свързани с данъците върху оборота (ОВ L 371, 18.12.2004 г., стр. 47).

5 Решение за изпълнение 2012/705/ЕС на Съвета от 13 ноември 2012 г. за изменение на Решение 2009/791/ЕО и Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС за даване на разрешение на Германия и на Австрия да продължат да прилагат мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 319, 16.11.2012 г., стр. 8).

6 Решение за изпълнение (ЕС) 2015/2428 на Съвета от 10 декември 2015 г. за изменение на Решение 2009/791/ЕО и Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС за даване на разрешение на Германия и на Австрия да продължат да прилагат мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 334, 22.12.2015 г., стр. 12).

7 Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1487 на Съвета от 2 октомври 2018 г. за изменение на Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС за даване на разрешение на Република Австрия да продължи да прилага мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 251, 5.10.2018 г., стр. 33).

Освен това Австрия посочва, че специалната мярка е доказала своята ефективност и за предотвратяване на отклонението от данъчно облагане или избягването на данъци, тъй като предотвратява необоснованото и измамно приспадане на ДДС върху входящите ресурси. Специалната мярка за дерогация спомага за постигането на по-голяма справедливост чрез предотвратяването на нарушенията, дължащи се на необосновани ликвидни предимства, получени от данъчно задължено лице, което използва дадена стока или услуга само частично за стопански цели, но на което е позволено да приспада ДДС за това минимално използване за стопански цели, за разлика от данъчно задължените лица, които използват стоката или услугата само за стопански цели.

Според представения от Австрия доклад прегледът на минималния процент на употреба за стопански цели на стоки и услуги, необходим за приспадането на ДДС върху входящите ресурси, показва, че прагът от 10 % за стопански цели е достатъчно нисък, за да няма значително въздействие върху общия размер на действително събрания ДДС на етапа на крайното потребление, и следователно не засяга по отрицателен начин собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

Въз основа на информацията, предоставена от Австрия, Комисията разбира, че съотношението 10 %/90 % между употребата за стопански и за нестопански цели все още представлява солидна основа за определяне на сделките, по отношение на които употребата за стопански цели може да се счита за пренебрежима.

От гореизложеното е видно, че въпросната специална мярка улеснява както данъчната администрация, така и предприятията, тъй като не е необходимо да се проследява последващата употреба на стоките и услугите, за които изключването от приспадане е било приложимо към момента на придобиването им, особено във връзка с евентуалното данъчно облагане на употребата за лични нужди съгласно членове 16—26 от Директивата за ДДС или корекциите на приспаданията съгласно членове 184—192 от същата директива. Ето защо е целесъобразно срокът на действие на специалната мярка да бъде удължен.

Всяко удължаване обаче следва да е с ограничен срок, за да се прецени дали специалната мярка е подходяща и ефективна и дали условията, на които се основава дерогацията, не са претърпели изменение. Поради това се предлага срокът на действие на дерогацията да бъде удължен до края на 2027 г. и — в случай че се предвиди следващо удължаване за периода след 2027 г. — от Австрия да се поиска да представи най-късно до 31 март 2027 г. доклад, включващ преглед на прилаганото съотношение между употребата за стопански и за нестопански цели, на което се основава изключването от приспадане.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Подобна дерогация по отношение на изключването на ДДС, дължим за стоки и услуги, от правото на приспадане на ДДС, когато въпросните стоки и услуги се използват повече от 90 % за личните нужди на данъчно задълженото лице или на негови служители, или по-общо — за нестопански цели или за неикономически дейности, е предоставяна и на друга държава членка (Германия[8])

[8] Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1776 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за изменение на Решение 2009/791/ЕО за даване на разрешение на Германия да продължи да прилага мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 360, 11.10.2021 г., стр. 112).

Съгласно член 176 от Директивата за ДДС Съветът определя разходите, по отношение на които ДДС не подлежи на приспадане. Дотогава се разрешава на държавите членки да запазят изключенията, които са били в сила към 1 януари 1979 г. Поради това има известен брой клаузи за запазване на съществуващото положение, които ограничават правото на приспадане за данъчно задължените лица.

Независимо от предходните инициативи за определяне на правила относно категориите разходи, върху които може да бъде наложено ограничение на правото на приспадане[9], такава дерогация е подходяща за периода до хармонизирането на тези правила на равнището на ЕС.

Следователно предложената специална мярка е съобразена с действащите разпоредби на Директивата за ДДС.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 395 от Директивата за ДДС.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Като се има предвид разпоредбата от Директивата за ДДС, на която се основава предложението, принципът на субсидиарност не се прилага.

- **Пропорционалност**

Решението се отнася до предоставяне на разрешение на държава членка по нейно искане и не представлява задължение.

Предвид ограничения обхват на дерогацията специалната мярка е пропорционална на преследваната цел, а именно опростяване на процедурата за събиране на ДДС и предотвратяване на някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци. Тя не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

Освен това дерогацията е ограничена във времето, а в случай че Австрия желае да удължи специалната мярка, ще трябва да бъде изготвен доклад за действието и ефективността на специалната мярка.

- **Избор на инструмент**

Предложеният инструмент е решение за изпълнение на Съвета.

В съответствие с член 395 от Директивата за ДДС дерогация от общите разпоредби за ДДС е възможна единствено след като Съветът, действащ с единодушие по предложение на Комисията, е дал разрешение. Решението за изпълнение на Съвета е най-подходящият инструмент, тъй като негов адресат може да бъде отделна държава членка.

[9] COM(2004) 728 окончателен – Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 77/388/ЕИО с цел опростяване на задълженията, свързани с данъка върху добавената стойност (ОВ C 24, 29.1.2005 г., стр. 10), оттеглено на 21 май 2014 г. (ОВ C 153, 21. 05. 2014 г., стр. 3).

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Не беше проведена консултация със заинтересованите страни. Настоящото предложение се основава на искане, отправено от Австрия, и засяга само тази конкретна държава членка.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не бяха необходими външни експертни становища.

- **Оценка на въздействието**

Предложението за решение за изпълнение на Съвета има за цел да се опрости процедурата по събиране на ДДС, като на Австрия се разреши да продължи да прилага специална мярка за дерогация, която ѝ позволява да изключи изцяло от правото на приспадане ДДС, начислен върху стоките и услугите, които се използват повече от 90 % за лични нужди или за нестопански цели на данъчно задълженото лице, включително за неикономически дейности.

Според Австрия, специалната мярка намалява административната тежест за предприятията и за данъчните администрации, тъй като не е необходимо да се проследява последващата употреба на стоките и услугите, за които изключването от приспадане е било приложимо към момента на придобиването им, особено във връзка с евентуалното данъчно облагане на употребата за лични нужди или корекциите на приспаданията.

Минималното равнище на употреба на стоките за стопански цели (поне 10 %), което Австрия поиска, за да разреши приспадането на ДДС върху входящите ресурси, е сравнително ниско. Според Австрия поради това удължаването на срока на действие на специалната мярка няма да има голямо отражение върху общия размер на приходите от ДДС, събирани на етапа на крайното потребление, и следователно няма да окаже отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма да има отрицателно отражение върху бюджета на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Предложението е ограничено във времето и включва клауза за изтичане на срока на действие на 31 декември 2027 г.

В случай че Австрия пожелае удължаване на срока на специалната мярка след 2027 г., тя следва да представи на Комисията най-късно до 31 март 2027 г. искане за удължаване, придружено от доклад относно прилагането на специалната мярка, съдържащ преглед на прилаганото съотношение.

2024/0247 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС за даване на разрешение на Република Австрия да продължи да прилага мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност[1], и по-специално член 395, параграф 1, първа алинея от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) В членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО се урежда правото на данъчно задължените лица да приспадат данъка върху добавената стойност (ДДС), който е начислен върху стоките и услугите, доставени им за целите на техните облагаеми сделки.

(2) С Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС на Съвета[2] на Австрия бе разрешено да продължи да прилага специална мярка за дерогация от членове 168 и 168а от Директива 2006/112/ЕО с която се цели от правото на приспадане да се изключи ДДС, начислен върху стоките и услугите, които се използват от данъчно задълженото лице повече от 90 % за личните нужди на данъчно задълженото лице или на негови служители, или по-общо — за нестопански цели или за неикономически дейности („специалната мярка“). Разрешението за прилагане на специалната мярка изтича на 31 декември 2024 г.

(3) С писмо, заведено в Комисията на 20 март 2024 г., Австрия поиска разрешение в съответствие с член 395, параграф 2, първа алинея от Директива 2006/112/ЕО, да продължи да прилага специалната мярка.

(4) В съответствие с член 2 от Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС на Съвета, заедно с искането за удължаване, Австрия представи доклад за прилагането на специалната мярка, включително преглед на съотношението, прилагано спрямо правото на приспадане на ДДС.

---

[1] ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj.

[2] Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС на Съвета от 22 декември 2009 г. за даване на разрешение на Република Австрия да продължи да прилага мярка за дерогация от член 168 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 348, 29.12.2009 г., стр. 21), ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2009/1013/oj).

(5) В съответствие с член 395, параграф 2, втора алинея от Директива 2006/112/ЕО, с писмо от 16 май 2024 г. Комисията предаде отправеното от Австрия искане на останалите държави членки.

(6) С писмо от 17 май 2024 г. Комисията уведоми Австрия, че разполага с цялата информация, която ѝ е необходима за оценката на искането.

(7) Според Австрия специалната мярка се е оказала много ефективно средство за опростяване на събирането на ДДС и за предотвратяване на отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци. Специалната мярка намалява административната тежест за предприятията и за данъчните администрации, тъй като не е необходимо да се проследява последващата употреба на стоките и услугите, за които изключването от приспадане е било приложимо към момента на придобиването им.

(8) Въз основа на представения от Австрия доклад минималното равнище от 10 % за употребата на стоки и услуги за стопански цели, което се изисква за приспадането на ДДС върху входящите ресурси, е достатъчно ниско, за да не окаже значително въздействие върху общия размер на действително събрания ДДС на етапа на крайното потребление.

(9) Като се има предвид положителното въздействие както за предприятията, така и за данъчната администрация, Комисията счита, че е целесъобразно срокът на действие на специалната мярка да бъде удължен.

(10) Специалната мярка следва да бъде ограничена по време до необходимото за оценка на нейната ефективност и целесъобразността на съотношението, прилагано спрямо правото на приспадане на ДДС. Поради това на Австрия следва да се разреши да продължи да прилага специалната мярка за още 3 години, срок, който изтича на 31 декември 2027 г.

(11) Специалната мярка е пропорционална на преследваните цели, а именно опростяване на процедурата за събиране на ДДС и предотвратяване на някои форми на отклонение от данъчно облагане или избягване на данъци, тъй като е ограничена по време и обхват.

(12) Ако Австрия сметне, че е необходимо срокът на действие на специалната мярка да бъде удължен и след 2027 г., тя следва да представи на Комисията до 31 март 2027 г. искане за удължаване на срока, придружено от доклад за прилагането на специалната мярка, който включва преглед на прилаганото съотношение.

(13) Специалната мярка няма да окаже отрицателно въздействие върху собствените ресурси на Съюза, формирани от ДДС.

(14) Поради това Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Член 2 от Решение за изпълнение 2009/1013/ЕС се заменя със следното:

„Член 2

Срокът на действие на настоящото решение изтича на 31 декември 2027 г.

Всяко искане за удължаване на срока на действие на мярката за дерогация, предвидена в настоящото решение, се представя на Комисията до 31 март 2027 г.

Искането се придружава от доклад за прилагането на тази мярка, който включва преглед на съотношението, прилагано спрямо правото на приспадане на ДДС въз основа на настоящото решение.“

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република Австрия.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател